

2025

HAKİM VE SAVCI YARDIMCILIĞI
(Adli-İdari)

GENEL YETENEK GENEL KÜLTÜR

Türkçe, Matematik, Türk Kültür ve Medeniyetleri,
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Temel Yurttaşlık Bilgisi

Pratik, Anlaşılır, Özgün

KONU ANLATIMLI

DATA
YAYINLARI

GENEL YETENEK - GENEL KÜLTÜR

KONU ANLATIMI

Editör

Turgut MEŞE

Yazar

Komisyon

©

Bütün hakları Data Yayınlarına aittir.
Yayınevinin izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının
elektronik, mekanik yollarla ya da fotokopi yoluyla basımı,
çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.

Sertifika No

40447

Sayfa Tasarımı

Data Dizgi Grafik

Kapak Tasarımı

Data Grafik Tasarım

Baskı ve Cilt

Data Dijital Matbaacılık

ANKARA



İLETİŞİM

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi

1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 29 95 - 0 505 925 57 81

Fax: 0312 342 23 58

www.datayayinlari.com

bilgi@datayayinlari.com

İÇİNDEKİLER

TÜRKÇE

► SÖZCÜKTE VE SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM	6
► CÜMLEDE ANLAM VE CÜMLE YORUMU	15
► ANLATIM ÖZELLİKLERİ	25
► PARAGRAF	33
► SES BİLGİSİ	44
► YAZIM KURALLARI	52
► NOKTALAMA İŞARETLERİ	65
► EKLER / SÖZCÜKTE YAPI	76
► SÖZCÜK TÜRLERİ	86
► (İSİM SOYLU SÖZCÜKLER)	86
► FİİLLER - EK FİL - FİLİMSİ	99
► CÜMLENİN ÖGELERİ	111
► FİLDE ÇATI	115
► CÜMLE TÜRLERİ	119
► ANLATIM BOZUKLUĞU	123
► SÖZEL MANTIK	128

MATEMATİK

► TEMEL KAVRAMLAR VE İŞLEM YETENEĞİ	142
► SAYI BASAMAKLARI VE TABAN ARİTMETİĞİ	164
► BÖLME-BÖLÜNEBİLME - EBOB-EKOK	170
► RASYONEL SAYILAR - BASİT EŞİTSİZLİKLER - MUTLAK DEĞER	183
► ÜSLÜ SAYILAR	197
► KÖKLÜ SAYILAR	202
► ÇARPANLARA AYIRMA	207
► ORAN-ORANTI - BİRİNCİ DERECE DENKLEMLER	211
► PROBLEMLER	221
► KÜMELER	256
► İŞLEM - MODÜLER ARİTMETİK	265
► FONKSİYONLAR	272
► PERMÜTASYON - KOMBİNASYON - OLASILIK	278
► SAYISAL MANTIK	290

GEOMETRİ

► DOĞRULAR VE ÜÇGENLER	302
► ÇOKGENLER - DÖRTGENLER	328
► ÇEMBER VE DAİRE	343
► KATI CİSİMLER	351
► ANALİTİK GEOMETRİ	357

TÜRK KÜLTÜR VE MEDENİYETLERİ

► İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK TARİHİ	366
► TÜRK İSLAM TARİHİ	381
► AVRUPA TARİHİ	408
► OSMANLI TARİHİ	417
► OSMANLI KÜLTÜR VE MEDENİYETİ	442

ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ

► XX. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ	465
► KURTULUŞ SAVAŞI HAZIRLIK DÖNEMİ	481
► KURTULUŞ SAVAŞI MUHAREBELER DÖNEMİ	494
► ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARI	508
► ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKALARI	528
► ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	535

TEMEL YURTTAŞLIK BİLGİSİ

► TEMEL HUKUK BİLGİLERİ	560
► ANAYASAL KAVRAMLAR VE TÜRK ANAYASA TARİHİ	570
► 1982 ANAYASASI'NA GİRİŞ - TEMEL HAK VE ÖDEVLER	578
► YASAMA	586
► YÜRÜTME	594
► YARGI	601
► İDARE HUKUKU	609
► TÜRKİYE'NİN İDARİ YAPISI	616
► İNSAN HAKLARI	624
► ULUSLARARASI VE ULUSAL KURULUŞLAR	632
► GENEL KÜLTÜR	638

TÜRKÇE

SÖZCÜKTE VE SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM

SÖZCÜKTE ANLAM

Bir dilde, belli bir anlamı ya da görevi olan en küçük ses birimine sözcük (kelime) denir. Her sözcüğün bir anlamı ve cümlede üstlendiği bir görevi vardır. Anlamli sözcükler bir işi, hareketi, durumu, duyguyu, düşünceyi, soyut ya da somut bir varlığı ifade ederken görevli sözcükler diğer sözcükler arasında çeşitli anlam ilgileri kurarak bunların cümle içinde kullanılmalarına yardımcı olur.

Örnekler

- yaz, gitmek, oyun, dünya, konu, oynamak, sağlık, mavi, koyun, ülke, felsefe, film, kuru → anlamli sözcükler
- ama, fakat, lakin, ile, ve, veya, veyahut, çünkü, hem, ya da, ise için, kadar, meğer, gibi → görevli sözcükler

NOT

- Görevli sözcükler cümle içerisinde, genellikle edat ya da bağlaç görevindedir.

Sözcükler, bulundukları cümleye göre değişik anlam ve görevler kazandıklarından farklı başlıklar altında ele alınır.

ÇOK ANLAMLILIK

Sözcüklerin kullanıldıkları cümleye göre farklı anlamlara gelmelerine sözcükte çok anlamlılık denir.

Sözcükler ilk oluşumlarında bir varlık, kavram ya da eylemi karışırken bazıları, zamanla yeni anlamlar kazanarak çok anlamlı ifadeler hâline gelir.

Örnekler

- Kapının altından sızan esinti çocukları hasta edecek. → (İnce aralıklardan veya gözeneklerden az miktarda ve belli olmadan yavaş yavaş akmak)
- Basına sızan bu haber, gündemi uzun süre meşgul edecektir. → (Gizli tutulan haber, sır vb. şeyler duyulmak, yayılmak)
- Kaşla göz arasında bahçeye sızdı. → (Gizlice, haber vermeden gitmek, sıvışmak)
- İçtiği o son bardak ıhlamurdan sonra masada öylece sızdı. → (Kendinden geçerek uyuyakalmak)
- Karargaha sızan çetelerin, savaşın seyrine etkisi büyüktü. → (Düşman mevzileri arasına gizlice girmek ve ilerlemek)

Bu cümlelerde “sızmak” sözcüğü, beş farklı anlamda kullanılmıştır.

Önemli Bilgi

- Bir sözcüğün çok anlamlı olma durumu, cümledeki kullanımından ve diğer sözcüklerle olan anlam ilişkisinden anlaşılır.

Örnek Soru

- Maviş, biraz havalanıp kendine geldikten sonra mutfağa kadar uçtu.
- Çaydanlıktaki su kaynaya kaynaya uçtu gitti, bir bardak çay içemedik.
- Güneşte kalan sofra bezinin rengi uçmuştu, gerçek rengi seçilemiyordu.
- Mümtaz Amca'nın yüzünde çocukça ifadeler uçuyordu.
- Yurt dışından gelen akrabalarımız, yarın akşamüzeri evlerine uçuyorlar.

Numaralanmış cümlelerde “uçmak” sözcüğü kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

Çözüm

Numaralandırılmış cümlelerde “yaşamak” sözcüğü şu anlamlarda kullanılmıştır:

- Hareketli kanatları yardımıyla havada yol almak
- Buhar durumuna geçmek
- Rengi solmak
- Belirmek
- Hava yolu ile gitmek

“Uçmak” sözcüğü, 5 farklı anlamda kullanılmıştır.

GERÇEK ANLAM (TEMEL ANLAM)

Bir sözcüğün, söylendiğinde akla gelen ilk anlamına ya da sözlükte ilk sırada yer alan anlamına gerçek anlam denir. Buna temel anlam veya sözlük anlamı da denir.

Örnekler

- Ağır paketi taşımakta zorlanıyorum. tartıda çok çeken
- Elbiseleri kuruydu ancak ayakları sıırılsıklamdı. suyu, nemi olmayan

SÖZEL MANTIK

Mantık, doğru düşünme sanatı olarak tanımlanır. Sınavlarda kullanılan sözel mantık kavramı ise okuduğunu anlama, akıl yürütme, analiz yapabilme ve çıkarımlarda bulunabilmektir. Bu konuya dair hazırlanan sorular, mantıksal akıl yürütmeye yardımcı olurken zekâyı da geliştirir. Ayrıca problem çözme becerisi kazandırma, olay ve durumlar arasında ilişki kurmayı sağlama, muhakeme yeteneği kazanma ve paragraf sorularını daha hızlı çözme gibi katkıları da vardır.

NEDEN SÖZEL MANTIK DENİLMEKTEDİR?

- Bağlantılı sorular şeklinde ve her sınavda (KPSS için) 3 veya 4 soru şeklinde oluşturulan bu sorulara sözel mantık soruları denilmesinin sebebi, bu soruların doğru düşünmeye yönelik hazırlanmış olmaları ve akıl yürütme becerisini ölçmeleridir.

SÖZEL MANTIK SORULARININ ANALİZİ

- Genelden özele yöntemiyle hazırlanan sözel mantık soruları; metin (açıklama) kısmı, önermeler kısmı ve soru kısmı olmak üzere üç bölümden oluşur.

Metin Kısmı: Sorunun giriş kısmıdır ve kurgusal bir gerçekliği dile getirir. Kişiler, mekânlar, sıralama ölçütleri, sorunun çözümüne dair yöntemin belirlenmesine yönelik bilgiler bu kısımda yer alır. Bu kısım okunurken köşeye alınacak küçük notlar, soruların çözümünde zamandan tasarruf etmeyi sağlayacaktır.

Önermeler Kısmı: Sorunun çözümünü sağlayacak bilgilerin yer aldığı ve asıl ipuçlarını barındıran kısımdır. Metin kısmında verilen kurguya dair sınırların belirlendiği bölümdür. Bu bölümde kesin yargıların yanında ihtimalli durumlar da yer alır. İhtimalli durumların yer aldığı öncüllere dikkat edilmelidir. Sorunun çözümü için yapılacak bir şema veya tabloya, ilk olarak bu kısımda yer alan kesin yargılar yazılmalıdır.

Soru Kısmı: Verilen kurgusal duruma dair istenilenin yer aldığı bölümdür. Bilgiyi kullanabilme, analiz ve sentez yapabilme ön plandadır. Bu kısımda yer alan “kesinlikle, kesin olarak” ifadelerine dikkat edilmelidir.

Sorularda Kullanılan Bazı Unsurlar

Kişiler	Yerler	Zaman	Yönler	İlişkiler	Nesneler
• Faruk	• Türkiye	• Yıllar	• Doğu / Batı	• Arkadaşlık	• Kitaplar
• Berna	• İstanbul	• Aylar	• Kuzey / Güney	• Evlilik	• Vitaminler
• Öğretmen	• Okul	• Günler	• Aşağı / Yukarı	• Akrabalık	• Meyveler
• Öğrenci	• Müze	• Saatler	• Sağ / Sol	• Kardeşlik	• Araçlar
• Mühendis ...	• Festivaller ...	• Dakikalar ...	• Ön / Arka ...	• İş ...	• Yakıtlar ...

MANTIK SORULARINDA KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR

Önerme: Doğruluğu ya da yanlışlığı ispatlanabilen bilgileri ifade eden cümle veya cümlelerdir.

Çıkarım: Verilen önermelerin doğru ya da yanlış olma durumlarının değerlendirilerek yeni bilgiler elde etmektir.

Akıl yürütme: Önermelere dikkat ederek verilen bilgileri yorumlamak, çıkarımda bulunmaktır.

Muhakeme: Akıl yürütme yoluyla var olan sorun(lar)a çözüm bulmak için çıkarımlarda bulunmaktır.

Öncül: Sorularda verilen önermelerden her biridir. Sorunun çözümüne dair ipuçlarının yer aldığı kısımdır.

MATEMATİK

Kurallı Sayılar

Sayıların belli bir kuralla veya belli bir özellik ile tanımlanıp işlendiği bölümdür.

Bu kısımda bahsedilen kurallar ve özellikler kendine veya soruya özel olabilir. Bu nedenle verilen tanım iyi anlaşılmalı ve verilen örnek incelenmelidir.

Sayı Dizileri

Arithmetik Dizi: Ardışık terimleri arasındaki farkları eşit olan diziye denir.

$$\begin{array}{ccccccc} & +3 & & +3 & & +3 & \\ \curvearrowright & & \curvearrowright & & \curvearrowright & & \\ 3 & - & 6 & - & 9 & - & 12 & - & \dots & \text{gibi} \end{array}$$

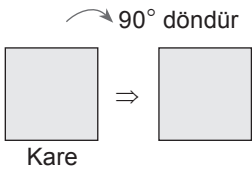
Geometrik Dizi: Ardışık terimlerin arasındaki oranı eşit olan diziye denir.

$$\begin{array}{ccccccc} & \times 2 & & \times 2 & & \times 2 & \\ \curvearrowright & & \curvearrowright & & \curvearrowright & & \\ 2 & - & 4 & - & 8 & - & 16 & - & \dots & \text{gibi} \end{array}$$

Şekil - Sembol - Şifre Yorumlama

Dönme Hareketi: Bir cismin belli bir sabit nokta etrafında belli bir açı ile hareket ettirilmesidir.

Dönme Simetrisi: Şeklin en küçük açı ile dönmesi ile tekrar aynı görüntüyü almasıdır. Dönme simetrisi n kenarlı düzgün şekillerde $\frac{360^\circ}{n}$ dir.



$$\text{Karede } \frac{360^\circ}{4} = 90^\circ \text{ dir.}$$

Öteleme: Bir şeklin veya nesnenin belli bir doğrultuda ve yönde yer değiştirmesidir.

Ötelemelerde cismin boyutunda bir değişiklik olmaz.

Kâğıt Katlama - Açma

- Şekillerin belli bir eksene göre katlanması ile oluşan son görüntünün tekrar açılması ile ilgilidir.
- Bu tür sorularda katlama sırasına ve yönüne dikkat edilmelidir.

Mantıksal Akıl Yürütme

- Verilen problemin öncüllerine ve açıklamasına dikkat edilmelidir.
- Bu problem çözümlerinde şekil ve tablo çizilerek özetlenmelidir.

Tablo - Grafik Yorumlama

- Satır ve sütunlarda oluşan kapalı şekle tablo denir.
- Grafik çeşitlerimiz nokta, çizgi, sütun ve daire grafikleridir.
- Bu tür sorularda satır ve sütunlardaki bilgilere dikkat edilmelidir.

GEOMETRİ

DOĞRULAR VE ÜÇGENLER

Nokta: Geometrik manadaki nokta tam olarak tanımlanamasa da basitçe ifade etmek gerekirse kalemin kâğıtta bıraktığı ize denir. “.” şeklindedir. Büyük harfle isimlendirilir.

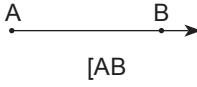
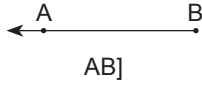
Doğru: Aynı doğrultuda bulunan noktalar kümesidir.

 veya  AB şeklinde gösterilir. Uzunluğu sonsuzdur.

Doğru Parçası: Doğru üzerindeki herhangi iki nokta arasındaki parçadır.

 , [AB] olup uzunluğu hesaplanabilir.

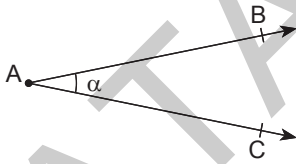
Işın: Bir taraftan kapalı bir taraftan açık doğrunun parçasıdır.

 veya  [AB veya AB]

şeklinde gösterilir. Uzunluğu sonsuzdur.

AÇI VE AÇI ÇEŞİTLERİ

Açı: Başlangıç noktası aynı olan iki ışının kolları arasında kalan bölgeye denir.



[AB ve [AC'nin başlangıç noktası A'dır.

Bu iki ışının arasında kalan;

$m(\widehat{BAC}) = \alpha$ bir açıdır.

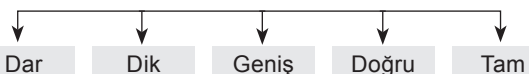
$m(\widehat{BAC})$ = “BAC açısının ölçüsü” anlamına gelir.

NOT

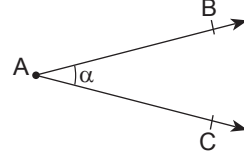
Açı ölçü birimi derecedir. “°” ile gösterilir.

Açı Çeşitleri

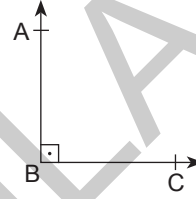
Açı Çeşitleri



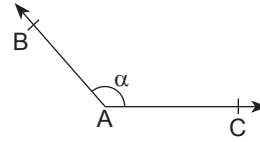
Dar Açı: Ölçüsü 0° den büyük 90° den küçük olan açılardır.



Dik Açı: Ölçüsü 90° olan açılardır.



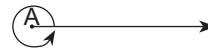
Geniş Açı: Ölçüsü 90° den büyük, 180° den küçük olan açılardır.



Doğru Açı: Ölçüsü 180° olan açılardır.



Tam Açı: Ölçüsü 360° olan açılardır.



TÜMLER VE BÜTÜNLER AÇI

Tümler Açı: Ölçüleri toplamı 90° olan açılara birbirinin tümleri denir.

30° 'nin tümleri = $90^\circ - 30^\circ = 60^\circ$ dir.

45° 'nin tümleri = $90^\circ - 45^\circ = 45^\circ$ dir.

5° 'nin tümleri = $90^\circ - 5^\circ = 85^\circ$ dir.

NOT

α 'nın tümleri $90 - \alpha$ dir.

**TÜRK KÜLTÜR VE
MEDENİYETLERİ**

**ATATÜRK İLKELERİ
VE İNKILAP TARİHİ**

TEST

1

SORULAR

İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK TARİHİ

1. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde görülen;

- I. avcılığın temel geçim kaynağı olması,
- II. keçeden çadırların yapılması,
- III. duvar resimlerinin yapılması

özelliklerinden hangilerinin bozkır kültürünün bir sonucu olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

2. Uygurları kendisinden önceki Türk devletlerinden ayıran özelliklere;

- I. Mani dinini benimsemeleri,
- II. yerleşik hayata geçmeleri,
- III. saray ve tapınak inşa etmeleri

durumlarından hangileri örnek olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

3. Bedizci denilen Uygur ressamı çizgi resminde usta oldukları kadar yazı sanatında da ileri gitmişlerdi.

Bu tür sanatsal eserlerin daha önceki Türk devletlerinde görülmemesinin nedeni bu devletlerin aşağıdaki hangi özelliğinden kaynaklanmıştır?

- A) Yerleşik hayatı benimsemeleri
B) Çinlilerle uzun süren mücadeleye girmeleri
C) Göçebe hayat tarzını benimsemeleri
D) İpek ticaretiyle uğraşmaları
E) Kut anlayışı ile yönetilmeleri

4. Hazarları diğer Türk devletlerinden ayıran özellikler arasında,

- I. ticaretle uğraşmaları,
- II. ülkeyi hanedan üyeleri arasında paylaştırmaları,
- III. mahkemelerinde farklı dini inançlara mensup yargıçlar heyetinin yer alması

durumlarından hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

5. İslamiyet öncesi Türklerde görülen;

- I. ölülerini eşyalarıyla birlikte kurgan denilen mezarlara gömmeleri,
- II. süreklilik avlarına çıkmaları,
- III. sulama kanalları inşa etmeleri

durumlarından hangilerinin yerleşik hayata geçildiğinin göstergesi olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

6. Orta Asya'da kurulan Türk devletlerinin en fazla savaştığı devlet Çin'dir. Bu savaşların büyük bölümünde galip gelmelerine rağmen Çin'in bütününe egemen olmak yerine, Çin'i vergiye bağlama politikası benimsenmiştir.

Bu durum;

- I. Türklerin asimilasyona uğramak istememesi,
- II. ipek ticaretinin Çin denetiminde olması,
- III. din değiştirmenin yaşam biçimini etkilemesi

nedenlerinden hangileriyle açıklanabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) I ve III E) II ve III

7.

- I. Hun
- II. Uygur
- III. Kök Türk

Yukarıdaki İslamiyet öncesi Türk devletlerinin hangilerinde tapınak mimarisi görülmektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

8. İslamiyet öncesi Türk devletleri doğu ve batı olmak üzere ikili bir yönetimle idare edilmişlerdir. Doğuda kağan batıda kağanın kardeşi yabgu görev almıştır.

Bu bilgilere göre;

- I. Federal bir yönetim yapısı vardır.
- II. Devlet dini esaslara göre idare edilmiştir.
- III. "ülke hanedanın ortak malıdır." anlayışı bulunmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

XX. YÜZYIL BAŞLARINDA DÜNYA

I. DÜNYA SAVAŞI'NIN SİYASİ VE EKONOMİK SONUÇLARI

II. Dünya Savaşı'na Sebep Olan Stratejik ve Emperyalist Rekabet

- I. Dünya Savaşı'nın çıkmasında;
 - ▶ Milliyetçilik akımı
 - ▶ Sanayi İnkılabı'nın doğurduğu sömürgecilik yarışı
 - ▶ Ham madde ve pazar arayışı
 - ▶ Devletler arası bloklaşma
 - ▶ Silahlanma yarışı neden olmuştur.
- Savaşın sonucunda bazı devletler parçalanmış, yeni ulusal devletler kurulmuştur.
- Tank, savaş gemisi, bombardıman uçakları ve kimyasal silahların kullanılması dünya petrol tüketiminin eskiye oranla daha da artmasına yol açmış, bu durum da petrole bağlı dış politikanın doğmasına neden olmuştur.
- Orta Doğu petroleri bir anda İngiliz, Fransız ve ABD çıkarlarının çatıştığı bir savaş alanına dönmüştür.
- I. Dünya Savaşı'nın sonunda galip devletlerin düzenlediği Paris Barış Konferansı'nda büyük devletler arasında ortaya çıkan fikir ayrılıkları devam ederken ABD'nin izlediği **Yalnızlık Politikası** onu her türlü uluslararası iş birliğinden uzaklaştırmıştır.

Paris Konferansı (18 Ocak 1918)

- Konferans I. Dünya Savaşı'nı kesin olarak bitirmek ve bozulan dengeyi yeniden kurmak amacıyla toplanmıştır.
- Konferansta alınan kararlarda etkili olan devletler; İngiltere, Fransa, ABD, İtalya ve Japonya'dır.
- Konferansta devletlerin beklentileri şöyle idi: **ABD**; Milletler Cemiyeti'nin kurulmasını sağlayarak yalnızlık politikasına dönmek, **İtalya**; Avusturya ve Anadolu'dan bazı topraklar almak, **Japonya**; Çin'den toprak almak, **İngiltere ve Fransa**; mandater yönetimler kurarak sömürgeci çıkarlarını korumak ve Almanya'yı etkisiz hâle getirmekti.
- Konferansın sonucunda Almanya ile **Versay**, Avusturya ile **Saint Germain**, Macaristan ile **Nöyyi** Bulgaristan ile **Triyanon** antlaşmaları imzalandı.
- Osmanlı Devleti ile yapacakları barış antlaşması ise aralarında çıkan görüş ayrılığı nedeniyle sonraya bırakıldı.
- Yenilen devletlerden toprak alınmayacağına dair ilkeye uyulmadı ve yenilen devletlerden topraklar alınarak başka ülkelere verildi.

- Paris Barış Konferansı'nda oluşturulan uluslararası ortam kalıcı bir barışın sağlanmasına imkân vermedi.
- Barış Konferansı I. Dünya Savaşı'nı başlatan nedenleri ortadan kaldırmadı.
- Almanya ile yapılan Versay Antlaşması ağır şartlar oluştuyordu.
- Bu antlaşmaya göre Almanya savaşın tek sorumlusu ve savaş suçlusu ilan ediliyordu.
- Antlaşma maddeleri savaşta büyük kayıplar yaşamış olan Almanya için tam bir yıkım oldu.
- Bu antlaşma II. Dünya Savaşı'nın çıkmasında önemli etkenlerden biri olmuştur.
- ABD Milletler Cemiyeti'nin kurulmasından sonra Monroe Doktrini adı verilen yalnızlık politikası çerçevesinde kendi kıtasına yöneldi ve cemiyete üye olmadı.

NOT

Monreo Doktrini

- ABD Başkanı James Monreo tarafından 1823'te yayımlanan, ABD dış politikasının esaslarını belirleyen belgedir. 1940 yılına kadar sürdürdüğü bu doktrine göre ABD, Avrupa'daki olaylara karışmamayı ve kendi içinde güçlenmeyi amaçlamıştır.

SOVYET SOSYALİST CUMHURİYETLER BİRLİĞİ (SSCB), ORTA ASYA'DAKİ TÜRK DEVLET VE TOPLULUKLARI

ÇARLIK RUSYA'NIN YIKILIŞI VE SSCB'NİN KURULUŞU

- SSCB; Rus Çarlığı'nın 1917'deki Büyük Ekim Devrimi'yle (Bolşevik İhtilali) yıkılmasından sonra aynı topraklar üzerinde kurulan ve 1991'e kadar varlığını sürdüren devlettir.
- I. Dünya Savaşı yıllarında Rusya'da hayat şartlarının ağırlaşması sonucunda Petersburg'da kadın işçilerin başlattığı grev kısa bir sürede devrime dönüştü.
- Lenin'in önderliğindeki Bolşevikler barış, toprak ve ekmek vadederek yönetimi ele geçirdiler (Ekim 1917).
- Lenin 3 Mart 1918'de Brest-Litovsk Antlaşması'nı imzalayarak savaştan çekildi. Ardından savaşın olumsuz etkilerini silmek için NEP (Novaya Ekonomiçeskaya Politika) adı verilen yeni ekonomi politikasını ilan etti (1921).
- Yönetimde de eski Rus İmparatorluğu federasyona dönüştürüldü ve devlet 1 Ocak 1923'te Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği (SSCB) adını aldı.

TEST 1

SORULAR

ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ

1. Kuzey Atlantik İttifakının kurulmasına aşağıdaki devletlerden hangisinin izlediği politika neden olmuştur?

- A) Fransa
- B) Sovyetler Birliği
- C) Japonya
- D) İngiltere
- E) Almanya

2. Aşağıdakilerden hangisi I. ve II. Dünya Savaşı arasındaki dönemde de gerçekleşen olaylardan biri değildir?

- A) İtalya'da Faşizm
- B) Almanya'da Nasyonal Sosyalizm
- C) 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı
- D) Japonya'nın Uzak Doğu'ya Yayılımı
- E) Yalta Konferansı

3. II. Dünya Savaşı sırasında (28 Kasım – 1 Aralık 1943) ABD (Roosevelt), İngiltere (Churchill) ve Sovyet Rusya'nın (Stalin) bir araya gelerek oluşan, savaşın ve savaşın sonraki düzenin İkinci Cephe ile ilgili olarak Türkiye'nin de savaşa katılması gerektiği konularının ele alındığı toplantı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tahran Konferansı
- B) Quebec Konferansı
- C) Yalta Konferansı
- D) Moskova Konferansı
- E) Potsdam Konferansı

- 4.
- Savaşın sonra toprak kazanılmayacaktır.
 - Uluslar kendi geleceklerini kendileri sağlayacaktır.
 - Deniz ve okyanuslarda ticaret serbestliği olacaktır.
 - Uluslararası iş birliği gerçekleştirilecek, barış ve güvenlik sağlanacaktır.

Verilen maddeler aşağıdakilerden hangisinin içeriğinde yer almaktadır?

- A) Atlantik Bildirisi
- B) San Francisco Konferansı
- C) Casablanca Konferansı
- D) Washington Konferansı
- E) Tahran Konferansı

5. Üç büyüklerin (ABD, İngiltere, Rusya) bir araya gelerek II. Dünya Savaşı sonrası dünyanın alacağı düzen üzerinde durdukları hatta Montreux (Montrö) Boğazlar Sözleşmesi'nin Rusya lehine değiştirilmesine karar verdikleri toplantı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Qubec Konferansı
- B) Postdam Konferansı
- C) Yalta Konferansı
- D) Tahran Konferansı
- E) Adana Konferansı

6. Aşağıdakilerden hangisi Gorbaçov'un "açıklık ve yeniden yapılanma" politikalarını uygulama sebeplerinden biri değildir?

- A) Gorbaçov'un ülke ekonomisini canlandırma ve güçlendirme isteği
- B) Sosyalist Blok içinden gelen özgürlük isteği
- C) SSCB içindeki muhalefet partilerinin ve sivil toplum örgütlerinin baskıları
- D) SSCB sanayisinde üretimi artırarak halkın refah düzeyini yükseltme isteği
- E) Gorbaçov'un sosyalizmi güçlendirme isteği

TEMEL YURTTAŞLIK BİLGİSİ

SOSYAL HAYATI DÜZENLEYEN KURALLAR

- Toplumu oluşturan bireylerin uymak zorunda oldukları ödev ve kullanacakları yetkileri belirten kurallara sosyal hayatı düzenleyen kurallar adı verilir. Sosyal hayatı düzenleyen kuralların hepsi genel, sürekli ve yaptırımlı kurallardır.

DİN KURALLARI

- İnsanın inançlarıyla ilgili ilişkilerini düzenleyen kurallardır. Din kurallarının yaptırımı manevidir. Uhrevi ve dünyevi kurallar olarak ikiye ayrılır.
 - **Örneğin;** namaz kılmak, zekât vermek gibi.

GÖRGÜ KURALLARI

- İnsanların, diğer insanlarla birlikte olduklarında göstermeleri gereken davranışlardır. Görgü kurallarının yaptırımı manevidir.
 - **Örneğin;** oturma, yeme, içme, giyinme adabı gibi.

AHLAK KURALLARI

- Bireylerin kendilerine ve topluma karşı nasıl davranmaları gerektiğini belirten kurallardır. Ahlak kuralları yazısız kurallardır. Ahlak kurallarının yaptırımı manevidir. Subjektif ve objektif ahlak kuralları olarak ikiye ayrılır.
 - **Örneğin;** dürüst olmak, yalan söylememek gibi.

HUKUK KURALLARI

- Devlet gücüyle desteklenen, kişilerin toplum içindeki davranışlarını düzenleyen, uyulması zorunlu yazılı ve yazısız kurallardır.
- Hukuk kurallarının yaptırımı ile diğer kuralların yaptırımları arasındaki en önemli fark, hukuk kurallarının yaptırımı devlet gücüyle desteklendiği için maddidir.
 - **Örneğin;** suç işleyen bir kişi hapis cezasına çarptırılır.

Hukuk Kurallarının Amacı

- Toplumsal barışı, adaleti ve hukuksal güvenliği sağlamaktır.
- Düzeni korumak ve yeni gelişmelere cevap vermektir.

Hukuk Kurallarının Özellikleri

- Hukuk kuralları soyuttur, geneldir, sürekli, objektiftir.
- Hukuk kuralları yaptırıma dayalıdır ve kişilik dışıdır.

HUKUKUN TÜRLERİ

Pozitif Hukuk (Müspet Hukuk): Bir ülkede, belli bir dönemde yürürlükte bulunan yazılı ve yazısız hukuk kurallarının tümüne pozitif (müspet) hukuk denir.

- **Örneğin;** Anayasa, kanun, örf ve adetler...

Doğal (Tabii) Hukuk: Belli bir yer ve zamanda uygulanan hukuka değil, adalet ve hakkaniyet anlayışına göre olması gereken ideal hukuk kurallarına doğal hukuk denir.

Mevzu Hukuk (Mevzuat): Bir ülkede yetkili bir makam tarafından konulan ve yürürlükte bulunan yazılı hukuk kurallarının tümüne mevzu hukuk denir.

- **Örneğin;** Anayasa, kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, yönetmelik ve içtihadı birleştirme kararları

Tarihi Hukuk: Yürürlükte olmayan, yürürlükten kaldırılmış hukuk türüne tarihi hukuk denir.

- **Örneğin;** 1921 Anayasası

HUKUK KURALLARININ ÇEŞİTLERİ

Emredici (Amir) Hukuk Kuralları: Tarafların kesinlikle uymak zorunda oldukları, ortadan kaldıramadıkları ve aksine bir hukuksal işlem yapılması mümkün olmayan kurallardır. Bu kurallara aykırı davranan kişilere hukukun yaptırım türleri uygulanır.

- **Örneğin;** bir kimsenin aynı anda iki yerleşim yeri olamaz.

Tamamlayıcı Hukuk Kuralları: Kişilerin kendi iradeleriyle yaptıkları sözleşmede bıraktıkları hususları tamamlayan kurallardır.

- **Örneğin;** bir borç ilişkisinde faiz oranını taraflar kendi aralarında belirleyebilir. Böyle bir belirleme yapılmamışsa faiz oranı kanunlara göre yapılır.

Tanımlayıcı Hukuk Kuralları: Bir hukuki kavramın ne anlam ifade ettiğini açıklayan kurallardır.

- **Örneğin;** TTK madde 12'ye göre tacirin tanımı şöyle yapılmıştır; "Bir ticari işletmeyi, kısmen de olsa, kendi adına işleten kişiye tacir denir."

Yorumlayıcı Hukuk Kuralları: Taraflarca düzenlenmiş, ancak değişik anlamlara gelebilecek olan bir ifadenin hangi anlamda anlaşılması gerektiğini ifade eden kurallardır.

- **Örneğin;** taraflar arasında yapılan bir sözleşmede ücretin ayın ortasında ödeneceği belirtilmişse Borçlar Kanunu madde 91'e göre "ayın ortası" ifadesinden ayın 15. günü anlaşılır.

DÜNYANIN KİMLİĞİ

- İspanyol gribi ya da İspanyol nezlesi, 1918 - 1920 yılları arasında H1N1 virüsünün ölümcül bir alt türünün yol açtığı grip salgınıdır.
- Dünya üzerindeki en büyük ada; Kuzey Buz Denizi'nde, dünyanın en kuzeyinde bulunan kara parçasındaki Grönland adasıdır. Grönland; Atlas Okyanusu'nun kuzeyinde, Kuzey Kutbu'ndaki en büyük buz örtüsüyle kaplı, Danimarka'ya bağlı özerk bölgedir.
- Dünyadaki en büyük çöl Büyük Sahra Çölü'dür. Afrika'nın kuzeyinde, kıtanın ortası ile kuzeyini ayıran dev bir çöldür. Atlas Okyanusu kıyılarından Kızıldeniz kıyılarına kadar uzanır. Cezayir, Çad, Mısır, Libya, Fas, Moritanya, Mali, Nijer, Sudan, Tunus ve Batı Sahra ülkelerini içine alır.
- Sulamaya yönelik dünyanın en uzun kanalı Türkmenistan'da bulunan Karakum Kanalı'dır.
- Dünya üzerindeki en derin göl Rusya'daki Baykal Gölü'dür. Derinliği 1637 metredir. Sibirya'nın güneyinde bulunan göl, "Sibirya'nın Mavi Gözü" diye adlandırılır.
- Dünyanın en uzun akarsuyu Nil Nehri'dir.
 - Victoria Gölü'nde çıkar ve Akdeniz'e dökülür. Nil; Tanganyika, Uganda, Sudan'dan geçtikten sonra Bahrelgazal Nehri'yle birleşir ve Beyaz Nil adını alır.
 - Hartum'da Mavi Nil denilen kolla birleşir, 250 metrelik çağlayanlarla Mısır topraklarına dökülür.
 - Mısır'ı baştan başa geçerek Kahire'den sonra birçok ufak kollara ayrılır, ana kolu Dimyat yakınlarında, geniş bir çatal ağızla Akdeniz'e ulaşır.
- Dünyadaki en yüksek çağlayan Venezuela'daki Angel Çağlayanı'dır. Venezuela'nın Canaima Ulusal Parkı içinde yer alır.
- Yeryüzünün en derin yeri Mariana Çukuru'dur. En derin noktası yaklaşık 10.994 metredir. Uzunluğu 2.542, genişliği ise 69 kilometredir.
- Taşıdığı su bakımından dünyanın en büyük akarsuyu Amazon Nehri'dir. Peru'daki And Dağları'nın doruklarından doğarak doğuya doğru bir seyir izleyip Atlas Okyanusu'na dökülür.
- Dünyadaki en büyük körfez Meksika Körfezi'dir.
- Denize sınır uzunluğu en fazla olan ülke Kanada'dır.
- Dünya'da en çok ülke ile sınır komşusu olan ülke Çin'dir.
- Dünyanın en sıcak yeri Libya'da El Aziziya'dır. En yüksek sıcaklık 58°C'dir. Dünyanın en soğuk yeri Antarktika'da Vostok'tur. En düşük sıcaklık -89°C'dir.

- Dünyadaki en büyük su nakil projesi Libya'daki Yapay Nehir Projesi'dir. Yapay Nehir Projesi ile güneydeki çöl alanlarında yer alan yer altı suları sulama yapmak amacıyla kuzeyde yer alan sahil kesimlerindeki tarımsal alanlara taşınacaktır.
- Lut Gölü dünyanın deniz yüzeyinden en alçaktaki noktasıdır. Arabistan Yarımadası'nda Ürdün ile İsrail arasında bulunur ve "Bahr-i Lût" veya "Ölü Deniz" olarak da adlandırılır.
- Dünyanın en tuzlu gölü Antarktika'daki Don Juan Gölü'dür.
- Dünya üzerinde orman alanının en fazla olduğu ülke Rusya'dır.
- Dünyanın en tuzlu denizi Kızıldeniz'dir.
- Dünyanın en yüksek noktası Everest Tepesi'dir. Bu tepe, Himalayalar Dağ kuşağında olup Nepal ile Tibet'i ayıran sınırı çizer.
- Dünyanın en büyük mağarası Carlsbad Mağarası'dır. Bu mağara New Mexico'da yer alır.
- Dünyanın en derin mağarası Krubera Mağarası'dır. Gürcistan'ın kuzeybatısında, Batı Kafkasya'da, Karadeniz kıyısında bulunan Abhazya Cumhuriyeti'nin Gagra ilçesi yakınlarındadır.
- Dünyanın en büyük gölü Hazar Denizi'dir.
- Dünyanın en kalabalık ülkesi Çin'dir. Çin'i sırasıyla Hindistan, ABD ve Endonezya izlemektedir.
- Dünyanın en uzun sıradağları And Dağları'dır.
- Dünya üzerindeki en kurak yer Şili'de bulunan Atacama Çölü'dür.
- Dünyadaki en büyük uçurum Thor Dağı'nda yer alır. Bu dağ Kanada'dadır.
- Dünyadaki en kalabalık şehir, Japonya'nın Tokyo şehridir.
- Dünyanın en yüksek barajı Nurek Barajı'dır. Nurek Barajı, Tacikistan'da Vahş Nehri'nin Afganistan sınırına yakın bölümü üzerinde kurulu olan toprak/kaya dolgu tipinde barajdır.
- Dünyadaki en yağışlı yer, Hindistan'ın kuzeydoğusundaki Mawsynram bölgesidir.
- Thames Tüneli, Londra'yı iki parçaya ayıran Thames Nehri'nin tam altından geçiyor. Hizmete açıldıktan sonra 20 yıl boyunca yayalara ve at arabalarına hizmet veren 396 metre uzunluğundaki tünelin, 1863'te içine demir yolu döşenmesiyle birlikte "dünyanın en eski metrosu" ünvanını almıştır.
- Manş Tüneli, İngiltere ile Fransa'yı Manş Denizi altından birbirine bağlar. "Su altındaki en uzun tünel" ünvanına sahiptir.
- Dünyanın en büyük ormanı Amazon yağmur ormanlarıdır. Ormanların %60'ı Brezilya, %13'ü Peru sınırları içerisinde.
- Dünyanın en büyük bataklığı Pantanal Bataklığı'dır. Brezilya'da yer alır.

TEST 1

SORULAR

GENEL KÜLTÜR

1. Anadolu uygarlığında, aşağıdakilerden hangisi bir tıp merkezi olarak kabul edilmiştir?

- A) Efes B) Bergama C) Perge
D) Milet E) Halikarnas

2. Türkiye’de en çok baraj hangi bölgemizde bulunmaktadır?

- A) Doğu Anadolu Bölgesi
B) Karadeniz Bölgesi
C) İç Anadolu Bölgesi
D) Akdeniz Bölgesi
E) Ege Bölgesi

3. Türkiye’nin ilk Nobel Edebiyat Ödülünü kazanan yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ferit Edgü
B) Adalet Ağaoğlu
C) Orhan Kemal
D) Yaşar Kemal
E) Orhan Pamuk

4. Dünyanın en kalabalık şehri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şanghay B) Pekin C) New York
D) Tokyo E) Delhi

5. Aşağıdakilerden hangisi “Dünyanın Yeni 7 Harikası” arasında yer almaz?

- A) Tac Mahal B) Çin Seddi C) Lofoten Adası
D) Kolezyum E) Petra Antik Kenti

6. Modern matematiğin kurucusu olan modern felsefenin babası olarak bilinen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hipokrat B) Sokrates C) Galile
D) Descartes E) Aristoteles

7. Edebiyat tarihinin ilk yerli romanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Telemak B) Karabibik C) Eylül
D) İntibah E) Cezmi

8. Türkiye’nin yüz ölçümü bakımından en büyük ve en küçük ili aşağıdakilerden hangisinde bir arada verilmiştir?

- A) Konya – Yalova
B) Konya – Kilis
C) Sivas – Bayburt
D) Konya – Bartın
E) Ankara – Düzce

9. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye’nin UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi’nde yer almaz?

- A) Efes Antik Kenti
B) Bergama Antik Kenti
C) Selimiye Camii ve Külliyesi
D) İhlara Vadisi
E) Arslantepe Höyüğü

10. BBC’nin düzenlediği ve dünyanın farklı coğrafyalarında yaşayan 177 film eleştirmeninin oy kullandığı “21. Yüzyılın 100 Harika Film” listesinde tek Türk filmi olarak yer alan ve Cannes Film Festivalinde Büyük Jüri Ödülü’ne layık görülen “Bir Zamanlar Anadolu’da” filminin yönetmeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nuri Bilge Ceylan
B) Derviş Zaim
C) Semih Kaplanoğlu
D) Metin Erksan
E) Ertem Eğilmez



Sınırsız Deneme Sınavı Binlerce Özgün Soru

- Deneme Sınavı oluşturabilir, Sistem Denemeleri çözebilir, Türkiye Geneli Canlı Deneme Sınavlarına katılabilirsiniz. (Tüm sorular çözümlüdür)
- Konulara göre karışık soru çözebilir, karışık soru çözebilir, yanlış sorularınızı tekrar çözebilir, soruları favorilere ekleyebilir, ders notlarına çalışabilirsiniz.
- Konulara göre soru istatistiklerine, Deneme sınavı istatistiklerine günlük, haftalık, aylık rapor alabilirsiniz.



Sınav
Ekranı

Sınavlar

Özellikler

Paketler

SSS

İletişim

YNTM

Arama



Mehmet

T.C. Adalet Bakanlığı

Adli Yargı Savcı ve Hâkim Yardımcılığı Sınavı İdari Yargı Hâkim Yardımcılığı Sınavı

Kayıtları Başladı...



152

KURUM SINAVI



64K+

MEVCUT SORU



7292

MEVCUT KULLANICI



İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi

1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Telefon: 0 312 384 29 95 - Belgegeçer: 0312 342 23 58

WhatsApp: 0 505 925 57 81

www.datayayinlari.com | bilgi@datayayinlari.com



9 786256 519398